

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	19 Chwefror 2024
TEITL	Deddf Llywodraeth Leol Ac Etholiadau (Cymru) 2021 (“Y Ddeddf”) Dyletswydd Arweinyddion Grwpiau Gwleidyddol a’r Pwyllgor Safonau.
AWDUR	Iwan Evans – Swyddog Monitro

1. Cefndir

Mae’r Ddeddf yn gosod dau brif ddyletswydd ar Arweinyddion Grwpiau Gwleidyddol (“Arweinyddion”) mewn perthynas â safonau ymddygiad Aelodau Grwpiau trwy Adran 62. Y ddyletswyddau yw:

- I gymryd camau rhesymol i hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ymddygiad gan aelodau o’u grŵp.
- Cydweithio gyda’r Pwyllgor Safonau wrth iddo weithredu ei swyddogaethau.

Yn ogystal, mae swyddogaethau’r Pwyllgor Safonau yn cael eu hymestyn i gynnwys:

- Monitro cydymffurfiaeth Arweinyddion â’r ddyletswydd.
- Cyngori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi Arweinyddion ar y ddyletswydd.

Mae’r ddyletswydd newydd bellach wedi dod i rym ers Mai 2022 sydd yn gosod gofyn positif ar Arweinyddion i gymryd camau i hyrwyddo a chynnal ymddygiad. Bydd hyn yn golygu cyd-weithio rhwng y Pwyllgor Safonau ac yr Arweinyddion. Gall hyn fod yn gam cadarnhaol i gefnogi safonau ymddygiad aelodau ac i ddatrys materion yn gynnar.

Mabwysiadwyd Protocol gan y Pwyllgor yn Nhachwedd 2022

[Rhaglen ar gyfer Pwyllgor Safonau ar Dydd Llun, 21ain Tachwedd, 2022, 10.30 y.b. \(llyw.cymru\)](#)

2. Cyfrifoldebau Pwyllgor Safonau

Mae'r newidiadau statudol hefyd yn gosod gofyn ar y Pwyllgor Safonau i fonitro cydymffurfiaeth a’r ddyletswydd fel y nodir uchod ac adrodd ar hyn fel rhan o’r adroddiad blynyddol. Er hwyluso a sicrhau proses gytbwys a theg aethpwyd ati felly i sefydlu meini prawf ar gyfer mesur cyflawniad. Defnyddiwyd awgrymiadau oedd wedi eu paratoi yn genedlaethol fel man cychwyn . Adolygwyd y rhain mewn sesiwn briffio rhwng aelodau y Pwyllgor ac Arweinyddion y Grwpiau Gwleidyddol. Mae’r meini prawf sydd yn cael eu hargymell wedi ei atodi yn Atodiad 1 ynghyd a ffurf adroddiad yn Atodiad 2.

Argymhelliad

Cymeradwyo y meini prawf ar gyfer monitro ac adrodd, Atodiad 1 ynghyd a’r templed ffurflen adrodd (Atodiad 2)